

vindt, niet echter zonder elders opgewogen te worden door wat, in tegen-gestelden zin, gelijke functie kan vervullen, een haag, een hut, een boom-stam, terwijl wat wuivend loover, het struweel van een voorgrond onge-zocht vult wat aan hiaat mocht zijn gebleven. De compositie kenmerkt zich aldus door een inwendige hechtheid, die toch haar fijnheden van beweging en tegenbeweging niet ontbeert en verzekert veel van dit werk een harmonie in de verschijning, die in ander werk zelden zoo gaaf bereikt wordt. Eenvoud is haar kenmerk en de klaarheid, aldus ontstaan, sluit geheel zich aan bij den geest van techniek en behandeling.

Mogen deze dingen ook al in de eerste plaats het uiterlijk van het werk bepalen, ze zijn, door het wonder dat bij elke scheppingsdaad plaats grijpt, voertuig mede van wat het werk aan innerlijke waarden heeft te brengen. Hoe wel allereerst stemmen dan deze techniek en de wijze waarop ze gehanteerd wordt samen met het onderwerp — waarvan de keuze zoo veelzeggend een aanwijzing kan zijn voor den aard des kunstenaars — de luchtig-sobere behandeling met het nederig gegeven, dat toch, kunstvol omspeeld als het is door wat een gevoelig compositeur het aan rijker beweeglijkheid bijzet, in de losse perfectie dier behandeling den weerklank daarvan eveneens vindt. En hoe wordt in deze onderwerpen de werking van dien zin voor het intieme, waarvan zoo menig blad getuigt, verdiept nog door het gevoelige van de werkwijze en de bezonkenheid der compositie. Hoe weinig zouden ons deze prenten doen, wanneer de lijn het agressieve had, de bouw der bladen het drukke, dat b.v. Berchem's prenten het eigenaardig flakkerende geeft. Natuurlijk blijft ook in de opvatting van het onderwerp een goed deel van de werking dezer bladen berusten. De dieren liggen stil of grazen kalm, de mensch treedt terug. De effen rust van lange zomerdagen schijnt in het beste van dit werk te zijn overgevloed en een ets als de herder met zijn geiten zou men willen benoemen met die regels uit Kloos' Okeanos:

En als de zon dan op het hoogste stond,
En heel de stralend-helle middag-lucht
Gloeierende weerhing over 't stille veld,
En 't wijd-uitgrazend vee zich, langzaam,
De een na de ander, had ter neer-geleid in 't gras,
Tot niets zich meer bewoog.....

Treffend is daarbij het begrip voor het karakter van zijn sujetten, de dommelige koeien, het zachte van een schaap, het slimme van een hondensnuit. Komt hij niet tot de volledige karakteristiek van Potter, het wezen treft hij evenzeer. Dit en het gevoel voor intimiteit en rust en straling van zomerzon, zoo gelukkig ondersteund door wat het zuiver werktuiglijke hiertoe kan bijdragen, maakt van onderwerpen, gelijk